

SUOSITUKSET TEOLLISUUSJÄTEVESIEN HALLINNAN PARANTAMISEKSI

Suosituksset Itämeren maille & Suomen kansalliset suositukset

Event / Date

Loppuseminaari
25.9.2020

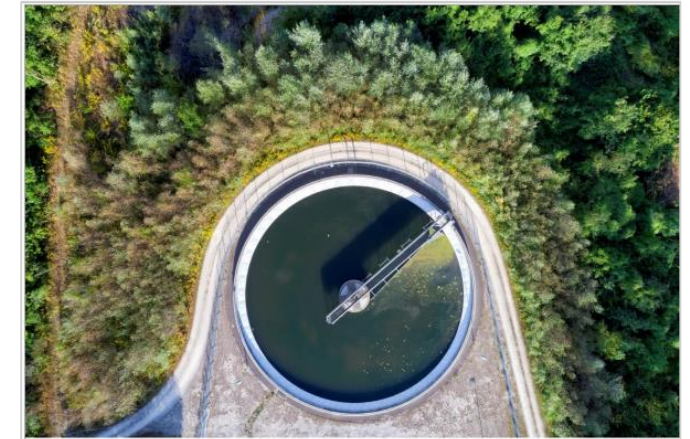
Organisation
Contact

AFRY Finland Oy
Eero Makkonen

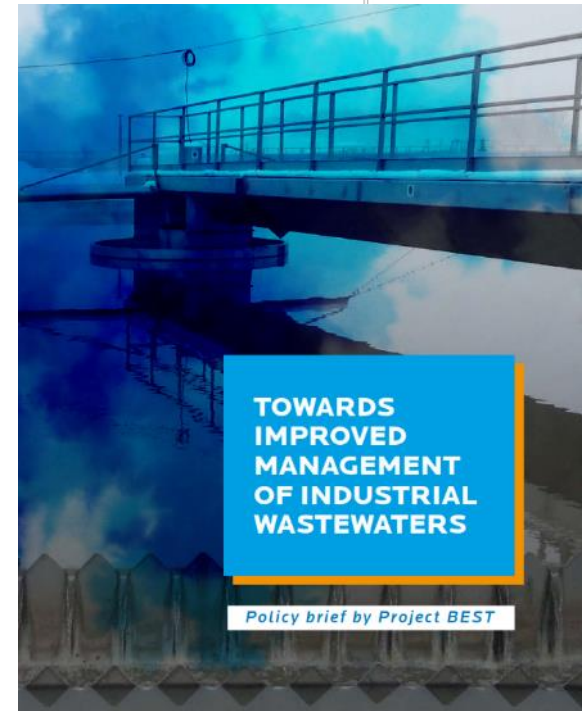
Suosituksset teollisuusjätevesien hallinnan parantamiseksi

- Julkaisu ***Guidelines for the Management of Industrial Wastewaters*** sekä ***Policy brief*** ovat ladattavissa BEST-hankkeen nettisivuilta
 - <https://bestbalticproject.eu/outputs>
- AFRYn koostama julkaisu perustuen:
 - BEST-projektin partnereiden näkemyksiin, sekä kansallisten asiantuntijaryhmien kommentteihin Virosta, Latviasta, Liettuasta, Venäjältä, Puolasta ja Suomesta
 - Riikan yliopiston tekemään tutkimukseen teollisuusjätevesien hallinnan nykytilasta ja haasteista Itämeren maissa

John Nurminen Foundation
Guidelines for the Management of Industrial Wastewaters
Project BEST

17 August 2020

Suosituksset teollisuusjätevesien hallinnan parantamiseksi

- Julkaisun tavoitteet
 - Antaa yhteisiä suosituksia ja ohjeita teollisuusjätevesien parempaan hallintaan Itämeren maille sekä yksittäisille maille kohdennettuja suosituksia
 - Antaa esimerkkejä parhaista käytännöistä
 - Tunnistaa suurimmat haasteet parhaiden käytäntöjen käyttöön ottamisessa sekä antaa näihin ratkaisuehdotuksia
- Julkaisun sisältö
 1. Lainsäädännölliset ja rakenteelliset suositukset
 2. Suositukset teollisuusjätevesien yhteis- ja esikäsittelylle
 3. Suositukset teollisuusjätevesisopimukseen
 4. Ohjeita yhteistyön parantamiseksi

Suosituksset Itämeren maille

RIITTÄVÄ ESIKÄSITTELY

Teollisuusjätevedet tulee esikäsitellä, jos laatu ei täytä asetettuja raja-arvoja ja muita ehtoja

Mikäli haitta-aineita ei pystytä poistamaan riittävästi esikäsitteilyllä, jätevesi on toimitettava käsiteltäväksi vaarallisen jätteen käsittelylaitokselle

AIHEUTTAJA MAKSAA

Toiminnanharjoittajien tulee maksaa aiheuttamistaan kohonneista käyttö- ja pääomakustannuksista sekä teollisuusjätevesien aiheuttamista haitoista

Selvilläolovelvollisuus teollisuusjätevesien laadusta toiminnanharjoittajilla

JÄTEVESIEN KARTOITUS

Vesihuoltolaitosten tulee selvittää teollisuusjätevesien päästölähteet sekä niiden laatu ja määrä

Kartoituksen perusteella tehdään sopimukset merkittävimpien kuormittajien ja riskiä aiheuttavien teollisuuslaitosten kanssa

YHTEISTYÖ

Vesihuoltolaitoksen ja toiminnanharjoittajan säännöllisellä ja avoimella yhteistyöllä voidaan saavuttaa molemminpuolisia hyötyjä

YMPÄRISTÖLUVAT

Sopimusten lisäksi ympäristöluvista pitää olla riittävät ehdot teollisuusjätevesille ml. raja-arvot merkittävimmille jätevesikuormittajille ja potentiaalisen haitan aiheuttajille

PUUTTUMINEN LUPARIKKOMUKSIIN

Ympäristöviranomaisilla pitää olla riittävät resurssit ja tehokas toimintatapa puuttua ympäristölupa-ehdojen rikkomuksiin

Viranomaisilla ja vesihuoltolaitoksilla tulee olla oikeus ottaa jätevesinäytteitä teollisuuslaitoksilla ilman ennakkovaroitusta

PUHDISTAMOIDEN KUULEMINEN

Vesihuoltolaitoksilla ja jätevedenpuhdistamoilla tulee olla mahdollisuus vaikuttaa ympäristölupien ehtoihin

Puhdistamon tulee olla mukana teollisuusjätevesisopimusten laatimisessa ja neuvotteluprosessissa

VESIHUOLTOLAITOSTEN ROOLI

Tarpeellisten ympäristölupien ja sopimusten ehtojen asettaminen vaatii vesihuoltolaitoksilta paneutumista asiaan ja tapauskohtaista perehtymistä

LAINSÄÄDÄNNÖN TUKI

Lainsäädännön tulee antaa tukea viranomaisille ja vesihuoltolaitoksille asetettaessa teollisuusjätevesille raja-arvoja ja muita tarvittavia rajoituksia

VESIHUOLLON KANNALTA TARPEELLISET EHDOT

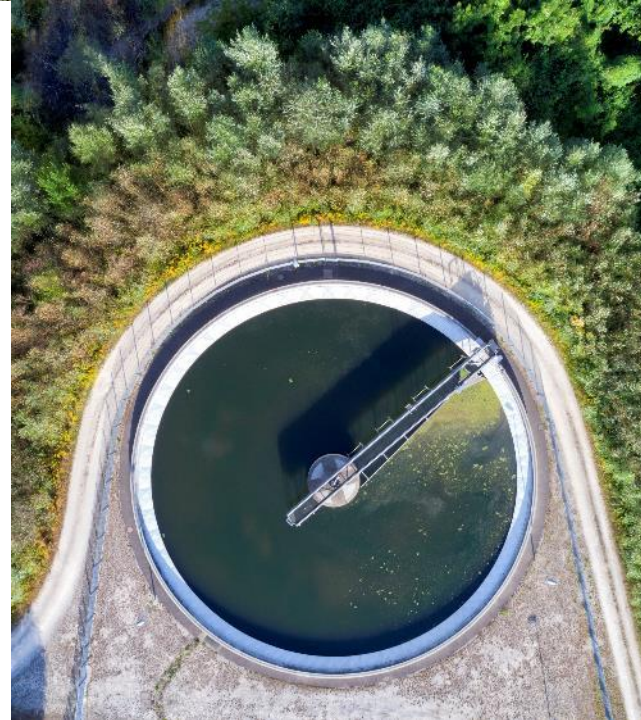
Elinkeinopolitiikka ei saa vaikeuttaa teollisuusjätevesien hallintaa, vaan riittävät ehdot tulee asettaa vesihuollon tarpeiden mukaan

YHTENÄISET EHDOT

Teollisuusasiakkaita tulee kohdella tasapuolisesti etenkin saman viemäröinti-alueen sisällä

Tarpeelliset ehdot kuten raja-arvot ja sakkokäytännöt tulee yhtenäistää kansallisesti joko lainsäädännöllä tai kansallisilla teollisuusjätevesioppailla

TIETOJEN VAIHTO

Vesihuoltolaitosten tulisi vaihtaa tietoja ja kokemuksia teollisuusjätevesien aiheuttamista haitoista ja parhaista käytännöistä aktiivisesti

A high-speed photograph of a water droplet hitting a surface, creating a series of concentric ripples. The droplet is captured in mid-air, just above the point of impact, with a small splash of water rising from the center. The background is a soft, out-of-focus blue gradient.

Keskeiset suositukset Suomelle

Keskeisimmät muutostarpeet ja periaatteet

Sidosryhmien ja asiantuntijapaneelin äänestystulos

1. Mitä kauempana vesilaitos on paikallisesta päätöksenteosta ja politiikasta, sitä pienempi on riski sekoittaa teollisuusjätevesien hallinta, talous ja teollisuuspolitiikka
2. Teollisen toimijan on välittömästi ilmoitettava jätevedenpuhdistamolle poikkeustilanteista ja prosessihäiriöistä, jotka vaikuttavat jäteveden laatuun tai määrään
3. Sopimuksessa määriteltävä riittävät ehdot sopimuksen muuttamiseksi
4. Vesihuoltolaitoksen tulisi pyrkiä lisäämään pienten toimijoiden tietämystä jakamalla tietoja ja antamalla ohjeita eri aloille
5. Viranomaisilla on oltava riittävä valta puuttua teollisuuslaitosten lupaehtojen laiminlyöntiin ja viranomaisen tulee käyttää valtaansa
6. Jätevesien tarkkailun tavoitteena on tunnistaa teollisen toimijan tyypillinen jäteveden laatu normaalin toiminnan ja kuormitushuippujen aikana

HAASTE:

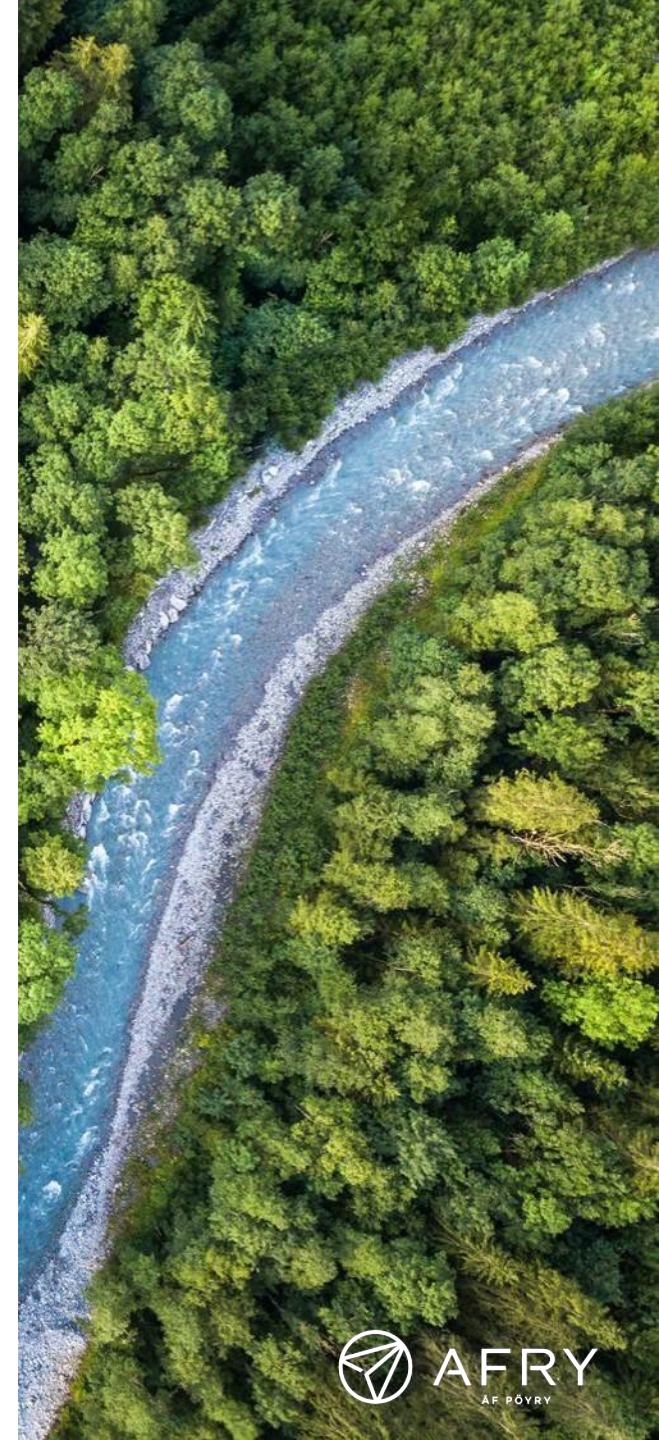
Ympäristölupien ja teollisuusjätevesisopimusten roolit teollisuusjätevesien hallinnassa epäselvä

KESKEISET SUOSITUKSET

- Sopimusten roolia lainsäädännössä ja ympäristöluvituksen käytännössä tulee selkeyttää
- Yksityiskohtaista analyysia tarvitaan seuraavista aiheista:
 - Jos sopimusten rooli kasvaa, onko ympäristöviranomaisilla oikeus valvoa sopimusten toteutumista?
 - Voivatko viranomaiset pakottaa vesihuoltolaitoksia päivittämään vanhat sopimuksensa?
 - Mikä on viranomaisten rooli neuvotteluprosessissa?
 - Miten vahvistaa sopimusten roolia kansallisessa lainsäädännössä?
 - Pitäisikö vesihuoltolaitokset velvoittaa tekemään sopimuksia?
 - Miten varmistetaan vesihuoltolaitoksille riittävät resurssit ja asiantuntemus?

VASTUUTAHOT

Vesilaitosyhdistys ja ympäristöministeriö

HAASTE:

Teollisuusjätevesien hallintaan puuttuva alue- ja elinkeinopolitiikka voi hankaloittaa pienten vesihuoltolaitosten toimintaa

KESKEISET SUOSITUKSET

- Siirtyminen kunnallisista vesihuoltolaitoksista itsenäisempiin ja suurempiin alueellisiin vesihuoltolaitoksiin
- Lainsäädäntöön lisäys teollisuusjätevesisopimusten päivittämisestä ja kriteerit päivittämistarpeelle
- Uusien sopimusten tulee olla voimassa vain rajoitetun ajan
- Neuvontapalveluita neuvotteluprosessin tueksi

VASTUUTAHOT

Vesihuoltolaitokset ja ympäristöministeriö

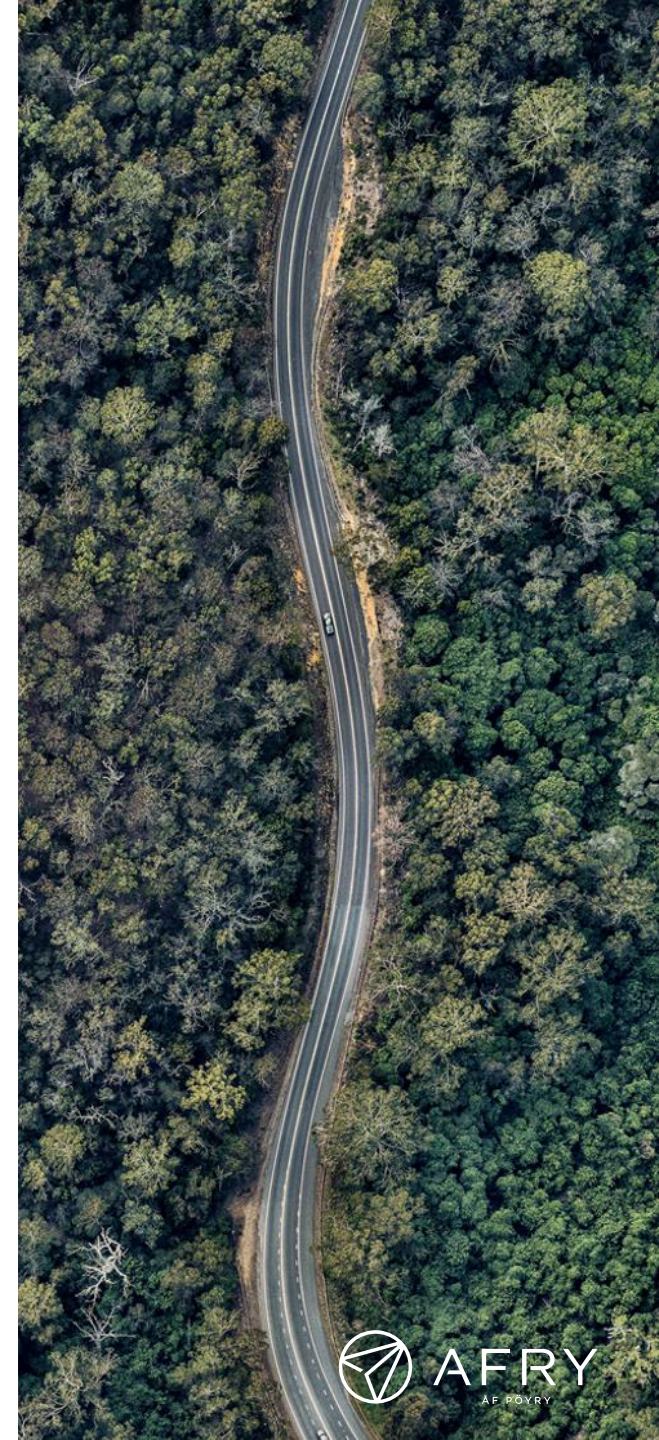
HAASTE: Toiminnanharjoittajat eivät ilmoita vesihuoltolaitoksille poikkeuksellisista päästöistä, mikä voi johtaa ennakoimattomaan kuormitukseen ja ongelmiin jätevedenpuhdistamoilla

KESKEISET SUOSITUKSET

- Sopimukseen tulisi kirjata ilmoitusvelvollisuus tahattomista vuodoista, prosessihäiriöistä ja poikkeavista päästöistä
- Toiminnanharjoittajaa ei sakoteta, mikäli vesihuoltolaitokselle on ilmoitettu tahattomasta vuodosta
- Jatkuvatoiminen pH:n ja sähkönjohtavuuden mittaus ja automaattiset hälytykset
- Vaatimus teollisuusjätevesien virtaamien ja kuormituksen tasaamisesta ennen niiden johtamista viemäriin
- Toiminnanharjoittajien sekä vesihuoltolaitosten riskienhallinnan ja varautumissuunnittelun parantaminen

VASTUUTAHOT

Vesihuoltolaitokset

HAASTE:

Nykyisten teollisuusjätevesisopimusten päivittäminen tai muuttaminen voi olla hyvin hankalaa

KESKEISET SUOSITUKSET

- Ympäristöviranomaiset voivat velvoittaa jätevesisopimuksen päivittämiseen ympäristöluvan ehtojen tarkistamisen yhteydessä
- ”Päivityskampanjat”: Sopimusten päivittäminen kaikkien toiminnanharjoittajien kanssa
- Vesihuoltolaitoksella tulee olla riittävät perustelut sopimusten päivittämiseen
- Uudet sopimukset tulee tehdä vain rajoitetuksi ajaksi

VASTUUTAHOT

Ympäristöviranomaiset ja vesihuoltolaitokset

HAASTE: Toiminnanharjoittajat eivät ole tietoisia teollisuusjätevesien vaikutuksista vesihuoltolaitoksilla ja jätevedenpuhdistamoilla, eivätkä tunne parhaita menetelmiä teollisuusjätevesien esikäsittelyyn

KESKEISET SUOSITUKSET

- Sopimuksissa sovitaan sopimusosapuolten välisten säännöllisten tapaamisten pitämisestä
- Sopimusneuvottelut voidaan pitää jätevedenpuhdistamolla niin, että neuvotteluihin sisältyy kierros puhdistamolla
- Julkaistaan ohjeita tiettyjen teollisuudenalojen, esim. elintarviketeollisuuden, pintakäsittelylaitosten ja jätehuollon, parempaa jätevesihuoltoa varten
- ”Helpdesk” tai kiertävä neuvoja ohjaamaan ja jakamaan tietoa teollisuusjätevesien käsittelystä

VASTUUTAHOT

Vesihuoltolaitokset ja vesilaitosyhdistys

Making Future

Eero Makkonen

Asiantuntija, vesihuollon
kehittämispalvelut

AFRY Finland Oy
Hatanpäänkatu 1
33900 Tampere
puh. 040 542 0788
eero.makkonen@afry.com